

בש"פ 521/15 - מ.א. נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 521/15

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

המבקש: מ.א.

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי
בבאר שבע (כב' הנשיא י' אלון) בעמ"ת 24692-01-15
מיום 20.1.2015

בשם המבקש: עו"ד יאסר אבו ג'אמע

החלטה

*

1. בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 20.1.2015 (כבוד השופט י' אלון, עמ"ת 24692-01-15), בגדרה נדחה ערר המבקש על החלטת בית משפט השלום מיום 7.1.2015 (כבוד השופט י' עטר, מ"ת 2914-12-14) לעצור אותו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

2. כתב האישום שהוגש נגד המבקש מייחס לו עבירות של תקיפה ואיומים כלפי בת זוגו ובנותיו וכן איום ברצח, והכל תוך הפרת צו הגנה שיפוטי אשר אסר עליו ליצור קשר עם בת זוגו (עבירות לפי סעיפים 382(ב), 192, 379, 287

עמוד 1

(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977).

על-פי המפורט בכתב האישום, ביום 25.11.2014 שוחרר המבקש בתיק אחר המתנהל נגדו בגין עבירות נגד בת זוגו המתלוננת, תחת תנאי שלא יצור כל קשר עם המתלוננת. אך על אף האמור הגיע המבקש, ביום 5.12.2014, אל בית המתלוננת, ואיים עליה שאם לא תצא מן הבית ירצח אותה, וכן סטר לה ומשך אותה בשערה אל מחוץ לחדרה. בנותיהם של השניים, שביקשו להפריד ביניהם, הותקפו אף הן על ידו - את האחת היכה בצווארה ומשך בשערה, בשניה בעט והפיל אותה ארצה ולאחר שקמה דחף אותה, ולשלישית, קטינה, סטר בפניה ודחף אותה. אחר כל אלה הוסיף ואיים על המתלוננת ושלוש הבנות שיהרוג אותן.

3. בית משפט השלום החליט לעצור את המבקש עד תום ההליכים. בהחלטתו פירט בהרחבה את הראיות לכאורה, המיוסדות על הודעותיהן המפורטות של בת הזוג והבנות, מהן עולה הפרת האיסור ליצור קשר עם המתלוננת והאירוע האלים. בית המשפט דחה את טענות המבקש, כי מותר היה לו לבקר את ילדיו בביתם מבלי ליצור קשר עם אשתו, וכי כשביקר אותם היא אשר פתחה בסכסוך עמו והוא כלל לא היכה אותה בתגובה. צוין, כי בהחלטת בית הדין השרעי בדבר הסדרי הראייה, עליה ביקש המבקש להסתמך, נקבע דווקא כי יוכל לארח את ילדיו בביתו ולא לבקרם בביתם.

כן נקבע, כי המסוכנות הנשקפת מפני המבקש גבוהה, שהרי אך כחודש לאחר שהורשע בעבירות אלימות נגד אותה מתלוננת, בעת שהוא ממתין לגזר דינו ונתון תחת איסור ליצור עמה קשר, הגיע אל הבית, נכנס לחדרה, תקף אותה ואיים עליה ברצח. בית המשפט ציין, כי בהליך קודם זה היה המבקש עצור משך כחודש ולאחר מכן שוחרר בתנאים שהוקלו מעת לעת, וכי הפרת האיסור ליצור קשר עם המתלוננת מלמדת שאין לתת אמון במבקש. לכך הצטרפה התרשמות שירות המבחן כי המבקש מחזיק בעמדות פטריארכליות כלפי אשתו וילדיו, כי הוא תופס את האישה כרכושו ובמצבים בהם הוא חווה תסכול או אי מענה לצרכיו עלול הוא להגיב באופן תוקפני כלפיה. נוכח כל אלה, קבע בית המשפט כי מסוכנות המבקש גבוהה, ולא ניתן לקבל את המלצת שירות המבחן לבחון שנית שחרור בתנאים מחשש שהמעצר יעצים את הלחצים בין בני הזוג.

4. המבקש ערר על ההחלטה ובית המשפט המחוזי דחה כאמור את הערר. בית המשפט קבע, כי לא מצא עילה לשנות מהחלטתו של בית משפט השלום. חומרי החקירה עולים כדי ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לעורר, וטענת המבקש בדבר אי דיוקים בין אמירות המתלוננת בהודעותיה בחקירה מקומה להיבחן במסגרת בירור המשפט לגופו. אף טענת המבקש כי ניתן להסתפק בחלופת מעצר בבית אחותו בכסיפה נדחתה. בית המשפט קבע, כי מסוכנות המבקש עולה מאליה בשים לב לחזקה הסטטוטורית הקבועה בחוק לענין עבירות אלימות במשפחה, והיא מתעצמת לאור העובדה שהמעשים בוצעו חודש בלבד לאחר שהורשע בעבירות דומות כלפי בת זוגו, שעה שהוא ממתין לגזר דינו. נוכח אלה, ישנה מסוכנות של ממש להישנות האלימות, כפי שעלה מתסקיר המבחן, ולפיכך שחרורו לחלופת מעצר יש בה ליצור סכנה למתלוננת וילדי בני הזוג.

5. משנדחה עררו לבית המשפט המחוזי, פנה המבקש לבית משפט זה בבקשת רשות לערור. במסגרת הבקשה, שב המבקש וחוזר על אותן טענות שהציג לפני הערכאות הקודמות. בא כוחו מציין, כי בדיונים שהתקיימו לפני בתי משפט השלום והמחוזי הסכים כי קיימות ראיות לכאורה אולם טען כי חל בהן כרסום משמעותי, נוכח סתירות מהותיות שנמצאו בהודעות המתלוננת ונוכח העדר ראיות לסימני חבלות על גופן של המתלוננת והבנות. אשר למסוכנות

טוען הוא, כי בית המשפט טעה כשקבע שיש יסוד סביר לחשש שהמבקש יסכן את בטחונו של אדם או שלום הציבור, שכן המבקש אינו אדם אלים. המבקש הוסיף, כי בית המשפט התעלם מ"התסקיר החיובי" מטעם שירות המבחן ומהמלצתו לשחרר אותו בחלופת מעצר בבית אחותו, ולפיכך מבקש הוא להורות על שחרורו בחלופה זו כעת.

6. ככלל, המבחן למתן רשות לערור לפני ערכאה שלישית בהליכי מעצר מצומצם למקרים בהם עולה שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים, זאת בדומה למבחן שנקבע לענין בקשות למתן רשות ערעור בהליכים אזרחיים ופלייליים (בר"ע 103/82 חנין חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982)). עם זאת נקבע, כי הרשות עשויה להינתן גם מעבר לאמור, בהתקיים נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, כגון במקום של "פגיעה לא מידתית בזכויות הנאשם, או אי מתן משקל ראוי לשלום הציבור ולבטחונו" (בש"פ 5721/15 בביקר נ' מדינת ישראל, 14.8.2012); (בש"פ 1268/12 מדינת ישראל נ' פלונית, 9.2.2012); (בש"פ 4900/12 מדינת ישראל נ' פלוני, 25.6.2012); (בש"פ 2786/11 ג'ריס נ' ג'ריס, 17.4.2011); (בש"פ 5702/11 צופי נ' מדינת ישראל, 8.8.2011).

7. לא מצאתי כי המקרה דנן מקים עילה למתן רשות ערר בגדרי אמות המידה האמורות. בדין דחה בית המשפט המחוזי את הטענות שהעלה לפניו המבקש, עליהן חוזר הוא בבקשה דנן. לא מצאתי פגם בקביעת בית המשפט כאמור, כי הודעות המתלוננת ושלוש הבנות, המשתלבות ומחזקות זו את זו, מעמידות תשתית ראייתית לכאורית מספקת. הסתירות הנטענות בהודעות המתלוננת אינן עולות כדי "ליקויים יסודיים או קשיים אינהרנטיים בחומר החקירה", עד שלא קיים סיכוי סביר כי ניתן יהיה להתבסס על החומר הראייתי לצורך הרשעת הנאשם (בש"פ 5191/13 עמאד אבו חאמד נ' מדינת ישראל, 29.7.2013). על כן בדין קבע בית המשפט קמא כי מקומן של טענות אלה להיבחן בבירור המשפט לגופו.

ולענין מסוכנות המבקש, הרי שזו עולה ברורות מן המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, אשר בוצעו סמוך לאחר הרשעת המבקש במעשי אלימות קודמים נגד המתלוננת, ובעת שהוא נתון תחת איסור ליצור קשר עם המתלוננת.

ואשר להמלצת שירות המבחן, ראשית יאמר כי תסקיר שירות המבחן בעניינו של המבקש אינו "תסקיר חיובי", כטענת בא כוחו. התסקיר מפרט מאפייני אישיות והתנהגות המקימים תמונה של מסוכנות גבוהה וחשש לאלימות חוזרת. למרות זאת, סבר שירות המבחן כי שחרור המבקש לחלופת מעצר בית בבית אחותו עשוי למתן את הלחצים בין בני הזוג. אלא שבתי משפט השלום והמחוזי סברו כי המסוכנות הגבוהה, וחוסר האמון במבקש לאור התנהלותו בשחרורו בערובה בהליך הקודם, מחייבים מעצרו. כידוע, הלכה היא כי המלצת שירות המבחן הינה כלי עזר חשוב המסייע לבית המשפט בהערכת מסוכנות הנאשם, אולם ההחלטה הסופית בענין זה מסורה לבית המשפט (בש"פ 5309/05 צמח נ' מדינת ישראל, 29.6.2005).

8. סוף דבר: לא מצאתי פגם בהחלטת בית המשפט המחוזי, שאישר את החלטת בית משפט השלום על מעצר המבקש עד לתום ההליכים, המצדיק דיון בענין זה ב"גלגול שלישי" בבית המשפט העליון. אשר על כן, הבקשה למתן רשות לערור נדחית.

ניתנה היום, ח' בשבט התשע"ה (28.1.2015).

שׁוֹפֵט
